

5

dikter
av
Jesper
Svenbro

Rosévin

Rosévinet från Galiléen

*lockade mig med sitt genomskinliga djup
där det stod på hyllan i snabbköpet.*

Jag tog ned en butelj

och läste uppmärksamt etiketten, -

som om jag väntat mig en nytestamentlig text,

t. ex. Johannes' skildring

av bröllopet i Kana;

men jag fann bara standarduttrycken

om vingårdens läge,

om jordmån och druvsorter.

Vinträd i Galiléen!

Rosévinets färg var som himlen strax efter solnedgången.

Dagen hade varit ovanligt varm...

Jag ställde tillbaka flaskan på hyllan

och tänkte: "En annan gång!"

Men där jag sköt vagnen framför mig

mellan snabbköpets hyllor

släppte mig inte tanken på Galiléen

*och det löfte om en rent fysisk kommunion
med Det heliga landet
som etiketten tycktes ha gett.
“Detta är vinet som de tolv en gång drack “,
försökte jag inbilla mig,
fast jag mycket väl visste
att rosévin var ett sentida påfund.
Och tillade: “Hur som helst måste jordmånen
vara densamma som då.”
Druvorna måste med andra ord
ha tagit till sig dess egenart...
Jag återvände till hyllan
och kände lätt yrsel i den stund då jag än en gång
tog ned buteljen
med dess alltför genomskinliga innehåll.
Serveras väl avkylt!
Jag minns inte ens hur vi kom ut genom kassorna
och anlände hem
med våra inköp för veckan.
Några dagar senare
vaknade jag med huvudvärk.*

Vid en dödsbädd

Du talar om din “vägran att ärva”

som om du hade långt större självaktning

än Medelsvensson

och av det skälet inte ville hålla till godo

med färdiga tankar.

Men så är det ju inte.

För om vi använder ordet “ärva” på idéernas plan

får det en innebörd

som inte bara är ovärdig

dig själv eller “Medelsvensson”

utan helt enkelt omöjlig.

Det finns inget mekaniskt

övertagande av ideer!

Det finns inga färdiga tankar!

Det finns ingen överföring av en människas minne

till en annans,

som när du kopierar en fil
från en hårddisk!

Vi befinner oss vid en dödsbädd.

(Det är alltid till samma
dödsbädd vi återvänder.)

Den döende fadern

säger till sina barn:

“Om ni söker vad jag gömt undan i vingården,
ska ni finna alltsammans.”

De antar att han gömt undan en skatt,
men så säger han inte.

Du kan ärva en bok
men inte dess mening.

Finnandet ligger i sökandet.

Meningen uppstår
i dig.

Klarvaken

Det är inte ofta jag drömmer om far
och därför blir jag alldeles klarvaken denna decembermorgon
när jag inser att jag faktiskt har gjort det.

Ute regnar det, iskallt och mörkt...

I drömmen var det solljus eftermiddag och sommar,
och jag försökte förklara för honom
att den religiösa erfarenheten alltid är individens
och att bara den som är stark nog
att kunna stå ensam

kan ingå i det gemensamma.

Här förnam jag hans invändning:

“Du är inte stark utan svag.”

Jag hörde den inte uttalas,
den behövde inte ens formuleras i ord
för att framstå som självklar.

Och medan jag med olika argument
som jag nu tappat bort
försökte införliva hans tanke med min
märkte jag att han försvunnit -

men kände att vi nått fram till ett samförstånd
som jag ännu är uppfylld av
när jag några minuter senare
“aldeles klarvaken”
nedtecknar detta.

Decembermorgon med iskallt regn...

Vad gällde vårt samförstånd?

Plötsligt inser jag

att drömmen till sin struktur

kopierar ett mail som jag ska skriva om någon timme.

Min son behöver en hänvisning till Aristoteles' *Metafysik*, bok V II,
som utreder skillnaden

mellan stavelsen

och de bokstäver den består av.

Stavelsen kan inte reduceras till sina beståndsdelar!

Den är något annat

än sina meningslösa två tecken,

t.ex. ett D och ett U.

Regnet iskallt där ute.

Stavelsen klarvaken

i decembermörkret.

Cyklister

Och det hände sig vid den tiden
att Människosonen
kom ledande en cykel
genom folkmassan;
och när lärjungarna undrade över orsaken, svarade han:
“Detta är min Rolls Royce.”
Inte långt därefter
spreds ryktet
att hans cykel förvandlats till bil
inför lärjungarnas ögon.
Detta blev också kyrkans ståndpunkt.
Endast församlingsmedlemmar som med läpparna erkände
att hans cykel vid det tillfället
förvandlats till bil
kunde stanna kvar i gemenskapen.
“Bilismen” var därmed
ett strukturellt faktum. — Den här sommarkvällen
har innerstaden
stängts av för motortrafik.
Man ser cyklister susa förbi i skymningen.

De vet alla att de färdas
på “ett tvåhjuligt fordon utan motor”.

Jag hör tydligt tonen
från navet på varje cykelhjul -
navet på framhjulet,
navet på bakhjulet,
samstämmigt nynnande.

Efter en varm dag har kvällen kommit med svalka.

Och allt fler cyklister uppfyller gatorna.

Men tonen från navet
har plötsligt samma frekvens
hos samtliga cyklar!

Ett ögonblick tycker jag mig höra
en enda stor ton
från aftonens alla hjul.

Ögonblick

Tanken att jag i två års tid inte skulle ha existerat
kommer då och då till mig,
eftersom jag föreställer mig att jag lika gärna
kunde ha stannat på andra sidan;
och jag kallar den min erfarenhet av Intet,
kosmologiskt kan den väl motsvara
det tillstånd som tänker föregå “Big Bang” , —
universums första måttlösa ögonblick,
som kanske är förebilden för alla ögonblick —
eller hur var det du menade?

Vi står fortfarande kvar
i skenet från skapelsen
då framtiden våldsamt bröt in i vårt nu.
Vi är inte längre produkter av vårt förflutna.
Stagnelius tänkte sig att Gud i sin kärlek
nedsteg i Intet och lät världen bli till,
och det är så jag vill tänka mig alla ögonblick.
Nedsteg i tomma Intet
från framtiden
varvid “något” blev till.

Universums första måttlösa ögonblick!

Det har sagts

att Stagnelius' dikter utgör "en psalmbok för gnostiker".

Dikter att sjunga på koralmelodier från hemtrakten?

Det är bara att börja.

Vi kan börja just här,

där vi står på högsta punkten i Rönneberga

vårt galileiska berg.

Varje ögonblick är det första.

Länge nog har jag provat "erfarenheten av Intet"

men här har vi sommarregnet med ens, —

Dikterna är hämtade ur samlingarna
Vingårdsmannen och hans söner, 2008, och
Inget andetag är det andra likt, 2011.
© Jesper Svenbro.
Urval: Bo Bjelvehammar